
Päätös vesiliikennelain 106 §:n mukaisen yksittäisen kilpailun järjestämisestä**Dnro 631/2022****Asia**

Svarbäcks Segelsällskap ry hakee vesiliikennelain (782/2019) 106 §:n mukaista lupaa moottorivenekilpailujen järjestämiseksi Språnstenscholmenin ympäristössä Sipoon saaristossa Insjön vesialueella. Kilpailuja järjestetään kerran kesässä heinäkuussa 2022-2032.

Kilpailuun osallistuu lähinnä tavalliset perheveneet, mutta myös erilaisia kilpaveneitä. Osallistujamäärä on noin 50–70 säästä riippuen, ja yleisömäärä on noin 200. Kaikki osallistujat, ja suurin osa yleisöstä ovat merellä koko kilpailun ajan. Kilpailu jaetaan eri lähtöihin (5–10 kpl), joissa korkeintaan 15 venettä ajaa radalla samaan aikaan. Lähtö kestää noin 10 minuuttia, jonka jälkeen seuraa noin kymmenen minuutin tauko seuraavaan lähtöön. Kilpailun kesto vaihtelee 1,5 tunnista 3 tuntiin. Kaikki osallistuvat veneet katsastetaan ennen kilpailua. Katsastuksessa varmistetaan, että sääntöjen ja lain vaatimat varusteet ovat mukana veneessä.

Kitöloppet on niin sanottu epävirallinen moottorivenekilpailu hyvin rajallisin resurssein. Järjestäjien henkilömäärä avustajat mukaan luettuna on vain noin 6. Järjestäjät pyrkivät kuitenkin kaikin tavoin viemään kilpailun läpi niin turvallisesti kuin mahdollista.

Hakija

Svarbäcks Segelsällskap ry

Y-tunnus: 0130711-9

Yhteyshenkilö: Dan Lundmark. p. 040 516 9726

Asian vireilletulo

Hakemus on saapunut 21.4.2022 Sipoon kunnan ympäristön-suojeluviranomaiselle.

Hakemuksen peruste

Vesiliikennelain 106 §:n mukaan moottorikäyttöisellä vesikulkuneuvolla suoritettavien kilpailujen, harjoitusten tai muiden tapahtumien toistuvaan tai pysyvään järjestämiseen samalla vesialueella on haettava, sen lisäksi, mitä luvanvaraisuudesta säädetään muualla laissa, kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita tätä tarkoitusta varten asemakaavassa varatulle alueelle eikä alueelle, jolle on annettu ympäristönsuojelulaissa (527/2014) tarkoitettu ympäristölupa. Lupa on haettava myös yksittäisen tapahtuman järjestämiseen, jos tapahtumasta on odotettavissa merkityksellisiä ympäristöhaittoja.

Hakijan ilmoituksen mukaan Kitöloppet-tapahtuma on järjestetty yli 65 kertaa ja tapahtuma paikkana on ollut pitkään nyt kyseessä oleva vesialue. Aiemmistä tapahtumista ei ole kuitenkaan tehty vesiliikennelain

mukaista hakemusta, joten lupaa ei ole aiemmin myönnetty. Em. viitaten on siis kyse toistuvasta tapahtumasta samalla vesialueella, joka edellyttää vesiliikennelain 106 §:n mukaista lupaa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (VLL 106 §). Sipoon kunnanvaltuuston 24.4.2017 hyväksymän Sipoon kunnan hallintosäännön 33 §:n mukaan rakennus- ja ympäristövaliokunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, joten lupa-asian ratkaisee rakennus- ja ympäristövaliokunta.

Vesialueen omistajan suostumus

Vesialueen omistaja Spjutsund Fiskelag on antanut suostumuksen kilpailujen järjestämiseen vuosina 2022-2032.

Asian käsittely

Asian vireilläolosta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta kuulutettu Sipoon verkkosivuilla 24.5.-6.6.2022, jonka aikana siihen on voinut antaa muistutuksia ja mielipiteitä. Hakemuksesta on pyydetty lausuntoja Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselta, Itä-Uudenmaan poliisilta, Rajavartiolaitokselta, Liikenne- ja viestintävirastolta ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta.

Lausunnot

Turvallisuus ja kemikaalivirasto (Tukes) on 1.6.2022 on arvioinut asiaa kuluttajapalveluiden turvallisuuden näkökulmasta. Tukes ei hyväksy kuluttajapalveluita ennalta. Lausunnossa Tukes on kuvannut kuluttajaturvallisuuslainsäädännön mukaisia turvallisuusvaatimuksia.

Tukes on saapuneessa lausunnossaan arvioinut tapahtuman kuluttajaturvallisuutta ja huomauttanut seuraavaa:

" Tapahtuman järjestäjän on määritettävä tarkemmin käytettävien veneiden enimmäistehot luokkakohtaisesti (huomioitava mahdollinen virittäminen). Järjestäjän on myös määritettävä osallistujilta edellytettävien turvavarusteiden tarve luokkakohtaisesti. Esimerkiksi kypärän käytön tulisi olla pakollista tietyissä luokissa.

Tapahtuman järjestäjän tulee laatia turvallisuusasiakirja. Asiakirjan laajuus riippuu palvelun luonteesta ja laajuudesta. Turvallisuusasia-kirjan tulee sisältää suunnitelman vaarojen tunnistamiseksi ja riskien hallitsemiseksi sekä niistä tiedottamiseksi palvelun tarjoamisessa mukana oleville. Turvallisuusasiakirjan sisällöstä on säädetty tarkemmin turvallisuusasiakirja-asetuksessa.

Järjestäjä on tuonut hakemuksessa esiin, että järjestäjien kokonaismäärä avustajat mukaan luettuna on vain noin kuusi henkilöä. Tämä kuulostaa vähäiseltä ottaen huomioon tapahtuman riskitaso ja oletettu yleisömäärä. Ei riitä, että tapahtuma pyritään järjestämään käytettävissä olevalla henkilöstömäärällä niin turvallisesti kuin mahdollista, vaan tapahtuman turvallisuuden on täytettävä lainsäädännön edellyttämä turvallisuustaso eikä siitä saa aiheutua vaaraa. Järjestäjän on varmistettava riittävät henkilö- resurssit ja osaaminen yleisön ja osallistujien turvallisuuden varmistamiseksi.

Kuluttajille tarjottavan palvelun tulee aina täyttää sille kuluttajaturvallisuuslaissa asetetut velvoitteet, ja vastuu näiden turvallisuus-vaatimusten täyttymisestä on aina palveluntarjoajalla. Asiakkaalle ei voi siirtää palveluntarjoajan huolellisuusvelvollisuuden piiriin kuuluvia seikkoja vastuuvapauslomakkeilla mm. ”Kaikki kilpailijat ajavat omalla vastuulla.” tai ”Järjestäjät eivät ole vastuussa mahdollisista kilpailun yhteydessä syntyvistä henkilö- tai materiaalivahingoista.”

Tukes on katsonut, että tapahtuman järjestäjät eivät ole esitettyjen asiakirjojen perusteella vielä täyttäneet kuluttajaturvallisuuslain vaatimuksia tapahtuman suunnittelussa sen korkean riskitason edellyttämällä tavalla ja Tukes tulee pyytämään selvitystä palveluntarjoajalta esille nostamistaan puutteista turvallisuussuunnittelussa.

Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on 3.6.2022 saapuneessa lausunnossaan ilmoittanut:

Traficom ei vastusta tapahtuman järjestämistä eikä yleisten väylien käyttöä osana reittiä, osallistujaveneiden liikkeessä vesillä vesiteiden sääntöjen mukaisesti. Traficom huomauttaa, että koska kyseessä ei ole virallinen kilpailu, tapahtumaan osallistuviin veneisiin sovelletaan yleistä vesiliikennettä ja huviveneitä koskevaa lainsäädäntöä.

Näin ollen yli 15 kW moottoritehoisella moottorilla varustetut vesikulkuneuvot ovat vesiliikennelain mukaan rekisteröitävä ja vesikulkuneuvon ohjaajan tulee olla täyttänyt 15 vuotta ja kyky ja taitoa vesiajoneuvon hallitsemiseksi. Vesikulkuneuvojen tehojen tulee vastata rekisteriin merkittyjä.

Tapahtuman järjestäjän vastuulla on ilmoittaa tapahtumaan osallistuville, että osallistujien on huomioitava vesiliikennelain 1 luvun 5 §:ssä mainitut vesikulkuneuvon käyttämistä koskevat yleiset velvollisuudet.

Itä-Uudenmaan poliisilaitos on ilmoittanut 1.6.2022 antamassa lausunnossa, ettei heillä ole tiedossaan sellaisia seikkoja, joiden perusteella moottorivenekilpailu Sipoossa Kitössä 2.7.2022 Kitöloppet vaarantaisi yleistä järjestystä tai turvallisuutta ottaen huomioon järjestäjän tekemät turvallisuussuunnitelman mukaiset turvallisuustoimenpiteet.

Suomenlahden merivartiosto on 3.6.2022 lausunnossaan tuonut esille, että Suomenlahden merivartiosto pyytää järjestäjiä turvallisuussuunnitelmassaan huomioimaan, että merialueella tapahtuva

onnettomuus luokitellaan lähtökohtaisesti meripelastustilanteeksi, jolloin meripelastuksen ensisijainen yhteydenottotapa on meripelastustoimeen.

Kilpailun luonne edellyttäisi muun vesiliikenteen keskeyttämistä kilpailualueella. Tällä estetään vesialueen käyttö muuhun kuin kilpailutarkoitukseen, millä vähennetään huomattavasti yhteentörmäysriskiä alueella. Kilpailualueella on kyettävä myös valvomaan siten, että ulkopuolisten veneiden pääsy on mahdollista estää kaikissa tilanteissa. Tarvittaessa turvaveneiden määrää on nykyisestä kahdesta veneestä lisättävä, jos veneiden pääsyä kilpailualueelle tai katsojavenneiden turvaetäisyyksiä rata-alueesta ei pystytä hallitsemaan.

Turvaetäisyyksiin katsoja- ja kilpaveneiden välillä tulisi noudattaa laskelmiin tai soveltuviin lajisääntöihin perustuvaa suunnitelmaa toteutettavista turvaetäisyyksistä, kuten Onnettomuustutkintakeskus on suositellut raportissaan "Veneonnettomuus yleisötapahtumassa Hangon satamassa 8.8.2020".

Itä-Uudenmaan pelastuslaitos on ilmoittanut 3.6.2022, etteivät anna lausuntoa hakemuksesta.

Mielipiteet ja muistutukset

Hakemuksen johdosta ei annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu 8.6.2022 asti mahdollisuus vastineen antamiseen.

Hakija on 7.6.2022 antamassa vastineessa toimittanut päivitetyn turvallisuus- ja pelastussuunnitelman, jossa on otettu huomioon hakemuksesta annetut lausunnot.

Rakennus- ja ympäristövaliokunnan ratkaisu

Sipoon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena rakennus- ja ympäristövaliokunta on tutkinut Svartbäcks Segelsällskap ry:n vesiliikennelain 106 §:n mukaisen hakemuksen yksittäisen venekilpailun järjestämiseksi vuosittain heinäkuussa vuosina 2022-2032.

Rakennus- ja ympäristövaliokunta **myöntää** hakemuksen mukaiseen kilpailujen vuosittaiseen järjestämiseen luvan seuraavin ehdoin täydennettynä:

1. Rata saa kulkea ainoastaan vesialueilla, joiden omistajat ovat antaneet siihen suostumuksen.

2. Jos kilpailurata-aluetta siirretään, tulee järjestelyiden muutoksesta tehdä ilmoitus Sipoon kunnan ympäristövalvontaan luvan uudelleen arvioimiseksi vähintään 3 kk ennen kilpailujen järjestämistä.
3. Järjestäjän on taattava riittävä esteetön ja turvallinen kulku viranomaisten, asukkaiden ja elinkeinonharjoittajien välttämättömälle veneliikenteelle kilpailujen aikana. Tapahtumaan osallistujien tulee kiinnittää erityistä huomiota muihin vesillä liikkujiin. Ko. vesialueella liikkuu kesäaikaan myös hitaampia vesikulkuneuvoja mm. kanootteja ja purjeverneitä.
4. Kilpailualuetta on kyettävä valvomaan siten, että ulkopuolisten veneiden pääsy on mahdollista estää kaikissa tilanteissa. Tarvittaessa turvaveneiden määrää on nykyisestä kahdesta veneestä lisättävä, jos veneiden pääsyä kilpailualueelle tai katsojaveneiden turvaetäisyyksiä rata-alueesta ei pystytä hallitsemaan.
5. Yleisölle tarkoitetut katselualueet sekä osallistuvien veneiden kokoontumisalueet on merkittävä kilpailukutsukarttoihin.
6. Järjestäjä vastaa siitä, että kilpailuun osallistuvien veneiden enimmäistehot on määritelty luokkakohtaisesti ja niiden turvavarusteet ovat riittävät. Kilpailuun ei saa osallistua vesiajoneuvoja, joiden tehoja on säädetty eikä ne vastaa niiden rekisterimerkintöjä.
7. Jos ennen kilpailuja havaitaan yhä pesiviä lintuja niillä alueilla, joilla odotetaan yleisön rantautuvan tai muuten oleilevan, tulee liikkuminen kieltää niillä alueilla väliaikaisin liikkumiskieltokyltein.
8. Kilpailujen jälkeen järjestäjä huolehtii siitä, että rannoilta, joissa yleisöä on ollut kerätään sinne mahdollisesti jätetyt jätteet.
9. Vesiliikennelain 106 §:n nojalla myönnetty lupa ei vapauta tapahtuman järjestäjää muuhun erityislainsäädäntöön sisältyvistä lupa- tai ilmoitusvelvoitteista tai muiden viranomaisten antamista määräyksistä.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta (VLL 133 §)

Sipoon rakennus ja ympäristövaliokunta määrää vesiliikennelain 133 §:n nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ellei valitusviranomainen toisin määrää.

10 Ratkaisun perustelut

Oikeusohjeperustelut

Vesiliikennelain 106 §:n mukaisen luvan myöntämisen edellytyksenä on, että tapahtuma täyttää riittävät turvallisuuden vaatimukset ja ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle eikä muulle yleiselle edulle. Lupa voidaan

myöntää vain, jos vesialueen omistaja on antanut siihen suostumuksensa. Jos vesialue on yhteinen, suostumuksesta päätetään yhteisaluelain (758/1989) mukaisesti.

Vesiliikennelain 133 §:n 2 mom.:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta tai valituksesta huolimatta.

Lupaharkinnan perusteet

Rakennus- ja ympäristövaliokunta katsoo, että toimittaessa lupahakemuksen ja annettujen määräysten mukaisesti toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta haittaa luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, asutukselle tai muulle yleiselle luonnon virkistyskäytölle, eikä muulle yleiselle edulle. Toiminta täyttää myös turvallisuuden vaatimukset. Toiminnalle on vesialueen haltijan suostumus.

Hakemuksen mukainen toiminta on toistuva, mutta tilapäistä ja tapahtuu yhden kerran kesässä päiväaikaan. Tapahtuman kesto on noin 3 tuntia ja lähtöjen välissä on taukoja. Tämän vuoksi toiminnan ei katsota vaikuttavan merkittävästi yksityisiin tai yleisiin etuihin, eikä kilpailusta aiheudu kohtuutonta meluhaittaa.

Rakennus- ja ympäristövaliokunta haluaa kuitenkin muistuttaa tapahtuman aiheuttamasta vedenalaisesta melusta ja sen kuormittavasta vaikutuksesta merieliöille. Ihmisen tuottama melu vedenpinnan alapuolella ja raju äkillinen melu on hienovaraisia äänisignaaleja kuulemaan tottuneille eliöille shokki, joka voi pahimmillaan tappaa. Vesi kuljettaa ääntä tehokkaasti, sillä ääniaallot etenevät vedessä melkein viisi kertaa nopeammin kuin ilmassa.

11 Luvan voimassaolo

Päätös on voimassa vuoden 2032 loppuun.

12 Sovelletut säännökset

Vesiliikennelaki (782/2019) 106 § ja 133 §
Hallintolaki (434/2003) 46,47 ja 49a, 49b, 49c, 49d ja 49f §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 7 §, 93 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 18 §
Sipoon kunnan hallintosääntö
Sipoon ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

13 Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tästä päätöksestä perittävä maksu on tuhatneljäsataakaksi-kymmentäviisi (1425) euroa. Lasku lähetetään erikseen. Asian käsittelymaksu määräytyy Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnan 2.9.2020 § 84 hyväksymän ympäristönsuojeluviranomaisen taksan maksutaulukon kohdan 33.1 perusteella.

14 Päätöksestä tiedottaminen

Päätös (sähköpostitse)

- Hakija / Dan Lundmark (turvasähköpostitse)

Jäljennös päätöksestä (sähköpostitse)

- Traficom, [kirjaamo\(at\)traficom.fi](mailto:kirjaamo(at)traficom.fi)
- Tukes, [kirjaamo\(at\)tukes.fi](mailto:kirjaamo(at)tukes.fi)
- Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, [palotarkastaja\(at\)porvoo.fi](mailto:palotarkastaja(at)porvoo.fi)
- Itä-Uudenmaan poliisilaitos, [kirjaamo.ita-uusimaa\(at\)poliisi.fi](mailto:kirjaamo.ita-uusimaa(at)poliisi.fi)
- Suomenlahden merivartiosto, [rajavartiolaitos\(at\)raja.fi](mailto:rajavartiolaitos(at)raja.fi)

Ilmoittaminen ilmoitustaululla ja sanomalehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Sipoon kunnan internetsivuilla osoitteessa www.sipoo.fi. Tietoa päätöksestä ei julkaista yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

15 Muutoksenhaku

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusviranomainen

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimus tehdään Sipoon kunnan rakennus- ja ympäristövaliokunnalle, PL 7, 04131 Sipoo tai sähköpostiosoitteeseen: kirjaamo@sipoo.fi

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Yleinen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen tiedottamisesta yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimus on tekijän allekirjoitettava. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

ANVISNING OM HUR MAN BEGÄR OMPRÖVNING

Myndighet till vilken begäran om omprövning framställs

Den som är missnöjd med beslutet kan göra en skriftlig begäran om omprövning.

Begäran om omprövning ska framställas till Sibbo kommun, byggnads- och miljöutskottet, PB 7, 04131 Sibbo eller till e-postadressen: registrering@sibbo.fi.

Tidsfrist för begäran om omprövning

En begäran om omprövning ska göras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet. Del-fåendet anses ha skett den sjunde dagen efter att beslutet delgivits i det allmänna datanätet. En part anses, om inte något annat påvisas, ha fått del av beslutet vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslutet. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte med i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen för omprövningsbegäran infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får omprövning begäras den första vardagen därefter.

Rätt att begära omprövning

Omprövning får begäras av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part), samt
- en myndighet på grundval av en bestämmelse i lag eller om rätten att söka ändring är behövlig för det allmänna intresse som myndigheten ska bevaka.

Omprövningsbegärans form och innehåll

En begäran om omprövning ska göras skriftligen. Ett elektroniskt dokument uppfyller ock-så kravet på skriftlig form. Omprövningsbegäran ska undertecknas av den som framställer den. Ett elektroniskt dokument behöver dock inte kompletteras med en underskrift, om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

I omprövningsbegäran ska uppges:

- det beslut i vilket omprövning begärs
- hurdan omprövning som begärs
- på vilka grunder omprövning begärs.

I omprövningsbegäran ska dessutom uppges namnet på den som har begärt omprövning samt personens hemkommun, postadress och telefonnummer. Om omprövningsbeslutet får delges som ett elektroniskt meddelande, ska också e-postadress uppges. Omprövningsbegäran ska lämnas till omprövnings-myndigheten innan tidsfristen för begäran om omprövning går ut.